

Nenápadný šampion

Marcel Toman

Narodil se 28.1.1972 ve Slatiňanech u Chrudimi. Pod skály ho vozila maminka v kočárku, v šestnácti letech lezl RP Xc na písku, v devatenácti skončil druhý v Československém poháru, vylezl „Tabou Zizi 8b“ v Buoux, proslulý „Fram 9“ na Marmoladu a známé pískovcové extrémny „Neuropatolog Xla/b“, „Nejistá sezóna Xla/b“ na Prachově a „Život na hraně Xla“ v Teplících. Poslouchá tvrdý rock a hraje v hardrockové kapele na sólovou kytaru.

Marcel Toman, tohle jméno letělo éterem, když jsem se koncem osmdesátých let pohyboval na písku, co tomu předcházelo? Máám domovskou oblast Škrovád u Slatiňan, je to pískovcový lom kousek od mého bydliště, chodil jsem tam lézt s tátou od malička, mamka mě tam vozila v kočárku. Sama se lézt bála, lezla jen trochu, táta docela hodně. Ve čtrnácti jsem začal jezdit s klukama do velkých skal – Ádr, Prachov. Hodně mě tenkrát pomohl Milan Červinka, starší kamarád ze Škrovádu a oddílu. O dva roky později jsem udělal třetí RP přešel „Petra a Pavla Xb/c“ na Prachově, pak druhý nebo třetí přešel cesty „Pan Chytrý Xc“ a něco později i „Klekání Xb/c“ v Teplících.

Co závody?

Na závody jsem začal jezdit hned, jak začaly. První v Ostoměřích někdy v devadesátém roce, byl jsem třetí za Hudym a Pilkou, pak na pilíři v Brně a první mistrovství ČSFR v Liberci ve stejném roce, ale tam se mi nedařilo, byly nějaký divný cesty. V roce 1991 jsem skončil

druhý v Československém poháru za Pavlem Zauškou ze Slovenska. V dalším roce jsem měl taky nějaká umístění mezi prvními třemi na závodech Československého poháru, ale už si to přesně nepamatuji. Se závoděním jsem skončil v 1993 v Brně na Rosničce, to už byl Český pohár. Ale ta sezona byla pro mě špatná, neměl jsem kde trénovat, široko daleko nebyla žádná pořádná umělá stěna. Takže jsem se do závodění vrátil až s novou stěnou v Chocni v devadesátém pátém, ale dařit se mi začalo až tuto sezonu.

Těžké cesty?

Asi v devadesátém prvním anebo druhém jsme byli s Markem Havlíkem v Buoux, kde jsem vylezl „Tabou Zizi 8b“ a plno „osmáček“ za jediný zájezd. Někdy potom jsme byli na závodech v Sasku u Arnolda (Bernd Arnold, světoznámý pískař z Německa, pozn. aut.) a tam mi Marek řekl, že má v Příhrázích projekt. Jeli jsme tam a mně se to podařilo asi za dvě hodiny vylézt, jedná se o „Neuropatolog“ asi za Xla/b. Pak přišla „Nejistá sezóna“ XI a/b, na Prachově – druhé RP za Markem, on sajty „desetčáček“. V devadesátém čtvrtém jsem se dal dohromady s Tomášem Sedláčkem a spolu jsme přešli těžké cesty v Teplících. Já jsem měl projekt stěnou na Hlásku, ale pořádkem jsem tam padal, tak nás s Tomášem napadlo jít na hranu, a tak vlastně vznikl „Život na hraně Xla“, mně se pak podařil první přešel. „Bumerang“, to byl mýtus, šli jsme kolem a já říkám, „pojd, zkusíme to vylézt“, a podařilo se nám to. Myslím si, že je to RP 9+, těch 7c+/8a francouzských. Měl jsem nacvičeno i „Vysoké napětí“, které udělal Tomáš, ale bohužel si ho už asi nevylezu... (Cesta byla letos vytlučena, pozn. aut.)

Lezl jsi pry i v horách.

Byl jsem tam poprvé v životě, ani jsem nevěděl, jak se zakládá friend. To mě přemluvil Franta Čepelka, abych s ním jel na Marmoladu. Tak jsem řekl, proč by ne, nikdy jsem neviděl pořádnou velkou stěnu. A docela se to povedlo. Vylezli jsme RP „Specio di Sara 9–“, možná to bylo i těžší, a pak dokonce „Fram 9“, tomu jsem dal první RP. Ve Speciu jsem se málem zabil, když se mi povedlo lézt délku za 8+ sólo, protože jsem se zapomněl navázat, zjistil jsem to až na štandu, a to mě ještě Franta fotil. Potom Franta hodil tlamu, když se s ním vyvalil velké blok. To už byla délka 5+, takže se nejistil a proletěl asi třicet metrů. Byly to prostě hory, jak maj' bejt, na takové se nezapomíná, tamhle vylezení nějakého „osmáčka“ ve Francii je proti tomu houby. Zažili jsme dešť a bouřku ve stěně, sundávání zraněného (Čepelka, pozn. aut.), nemocnici... Od té doby jsem tam nebyl, ale chtěl bych se tam znovu podívat.

Byl jsi v Americe.

Tam jsme jeli na podzim před dvěma lety s Kundabou (Zdeněk Němec, vítěz Camel Trophy 95, pozn. aut.) a Tomem Sedláčkem. Chtěli jsme natočit komerční film o lezení, udělat pěkný fotky, zalézt si v Americe. Ale stojí to za ..., Francie je na lezení desetkrát lepší. Hrozně obrovská země, z jedné skal do druhé jedeš celý den po úplně rovné dálnici, pak přijdeš pod tu vysněnou cestu, kterou znáš z časopisů, a zjistíš, že je to obyčejnej kvak, a jdeš půl hodiny k další cestě. Třeba v City Of Rock to takhle je, prostě divočina, teď už však na to vzpomínám v dobrém a určitě bych se tam zase jel podívat. Vylezl jsem tam slušný věci, asi dvě cesty za 5.13b a jednu 5.13c, „Ghettoboy“, nejtěžší cesta v Mt. Charlestone. Potkali jsme tam Tonyho Yanira, dělal tam zrovna nějaký prvovýstup.

Letos v zimě jsi začal tvrdě trénovat a výsledky se už dostavily: 3. místo v Jablonci na českém rankingu a 3. místo v prvním závodě Českého poháru 97 v Lomnici.

K lezení na stěně v Chocni jsem začal hodně běhat a jíst zdravě. Trénoval jsem třikrát týdně asi dvě, tři hodiny se závažím, lezl jsem mnoho cest do úmoru. Výsledky ještě nejsou podle mých představ. Ale tohle závodění na umělé stěně je hodně otázkou náhody, štěstí a nedá se to s lezením ve skalách srovnat. Ani mě to ježdění na závody příliš nebaví, ale slíbil jsem šéfovi v práci, že budu na konci sezóny do pátého místa, a on mě za to sponzoruje. Jde o firmu TECHNILINE Pardubice.

Závody Ti skutečně nic neříkají?

No, v té izolaci mě to fakt nebaví, zvlášť když je venku hezky. I když na druhou stranu to porovnání s druhým musí bejt, abych se nějak vyhecoval, motivoval. Baví mě setkávat se tu s lidma, kterým rozumím, povykládat si s nima, to ano.

Normálně pracuješ?

Ale dělám práci, která mě baví, a od lezení si odpočinu alespoň psychicky. Jsem servisní technik ve zmíněné firmě Techniline Pardubice. Jsou to výškové práce, ale speciální, žádné natíračky, zabezpečujeme přístup pro běžné výškové práce, montujeme lávky, plošiny atp.

Zájmy?

Hraju v rockové kapele Sakrapes na sólovou kytaru, je to velká legrace, budeme poprvé vystupovat na srazu motorkářů v jedné vesnici u Chrudimi. Poslouchám hlavně AC/DC a tvrdou hudbu vůbec.

Cíle?

Nejdříve bych chtěl, aby se mi uzdravil prst. S Markem Havlíkem se chystáme vylézt něco těžkého ve Francii. Můj sen je „Macumba 8c“ v Orgonu, byli jsme tam v zimě, ale zranil jsem si v jednom „osm bé“ prst a jen jsem v Macumbě jistil Marka. Hejbal se v tom slušně, říkal, že je to lehký.

Čemu vděčíš za své lezení?

Tolerantní přítelkyni, kterou taky baví lezení, a pokaždý se mnou jezdí na skály, hlavně na písek.

Závěrem?

Lezení je jediná věc na světě, která mě pořád baví.

R. Tomanec